

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

III. De personis, quæ obligantur ad festos dies custodiendos; de causis excusantibus ab obseruatione, ac de transgressionis grauitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

oneratis iumentis, vel deferantur humeris onera. Nec choreas agere. Venatio si fiat ex officio, seruire est, vt pictura, ob voluptatem & recreationem minimè. Militia opus est ex se seruire, sed ex causa toleratur. Igitur quæ seruilia sunt prohibentur, quæ non seruilia permittuntur.

9. *Sunt ne aliqua opera, quæ & si seruilia non sint, tamen prohibeantur?* Sunt equidem. *Primo*, Mercatus, quo nomine comprehenduntur nundinæ, quæ fieri assolent semel in hebdomada: & ipse actus mercandi, contractus videlicet emptio- nis, & venditionis, exceptis rebus necessariis. *Secundo*, Placitum, sententia videlicet ciuili; & strepitus iudicialis; nisi necessitas vel pietas excuset. *Tertio*, Iudicium ad mortem, vel ad pœnam corporis grauem, nisi grauis intercedat causa; vsus tamen spiritualis potestatis licitus est. *Quarto*, Iuramentum iudiciale, nisi pro pace & necessitate præstetur. In particulari autem prohibiti sunt forenses actus, vt citatio, causa processus, examen, & sententia cum strepitu iudiciali; absolutio verò prohibita non est, nec actus extraiudiciales, nec appellatio; quàm tamen in die festo prosequi non licet, sicuti nec præstare iuramentum, per quod contractus obfirmetur.

CAPVT III.

De personis, quæ obligantur ad festos dies obseruandos, & de causis excusantibus ab obseruatione, deque transgressionis grauitate.

10. **Q**uam ad Festorum custodiam obligantur? Omnes fideles ad festos dies, qui generaliter tota in Ecclesia coluntur: ad speciales autem alicuius loci, tantum fideles illius illigantur. *Mutantes domicilium?* Non obligati sunt ad festa patriæ. *Quid de vagis, & peregrinis?* Si idem festum in loco transitus sit & in patria, obligatur ad illud peregrinus: aliter non. Vagi autem obligantur ad festa loci, in quo morantur, sicuti etiam qui domicilium quærent. Absens quidem legibus loci in quo moratur, se conformare debet.

§. 1.
Personæ
addictæ
Festi ob-
serua-
tionis

11. *Num à loco festi, ad locum ubi non est, recedere consultò liceat?* Ita planè, & seruilibus inibi operibus vacare, ad Missam tamen audiendam tenetur, si commodè possit.

¶ 12. Perma

12. *Permanet peregrinus quodam in loco: num tenetur ad illius festa? Si permanenter habitet, tenetur tam ex consuetudine, quam ex iurisdictione; at si versetur tanquam in hospicio, probabile satis est non teneri. Quodnam requiritur ad hoc, ut quis dicatur habitator? Vel domicilij vera acquisitio per animum ibi perpetuò manendi coniunctum cum habitatione; vel acquisitio quasi domicilij, quæ animo ibi per maiorem anni partem habitandi habetur; ad hoc autem ut reddatur habitator in ordine ad obligationem legum localium, breuior mora satis est.*

§. 2.
Causa excusantes à custodia Festi.

13. *Quenam causa excusant ab obligatione festorum? 1. Imminens necessitas, ut paupertatis, ob quam, nisi laborem in die festo, non habeo, quo viam; damni in agricolis tempore messis laborantibus; vel in coquentibus lateres, aut calcem; vel in famulis qui præcepto domini laborare coguntur; in factoribus autumnii tempore; militibus tempore belli, & similibus. 2. Necessitas Reipublicæ: unde excusantur reficientes pontes, & vias, quæ sine incommodo differri non possunt; vel providentes de rebus necessariis; vel artifices pro publica causa, parantes bellica tormenta, & huiusmodi. 3. Necessitas proximi: sic laborantes ad extinguendum ignem accensum in domo proximi; vel opera tonsoris, pharmacopolarum, chirurgi facientes, excusantur. 4. Pietas in Deum & proximum. 5. Dispensatio siue à iure, v. g. occursum copiosæ capturæ piscium forense iudicium, quando necessitas, vel pietas suadet: siue ab homine, ad quam requiritur potestas; causa, & voluntas externo signo expressa: siue à consuetudine, ex qua multi excusantur, ut piscatores: venatores, pictores, quoad aliquos frequentiores actus, barbitonfores, artifices aliqui preparantes materiam, muliones, & agafones, alique officiales vendentes in die festo rusticis venientibus tunc commodè de villis.*

§. 3.
Delictum contra festi obligationem.

14. *Quanta est seruandi festa obligatio? Grauis utique. Ex leuitate tamen materiæ, & aliis causis peccatum veniale esse potest. Quenam grauis materia? Spatium duarum horarum grauis materia videtur esse Fillucio & aliis: ego grauem assigmo quod spatium duarum horarum excedit. An aliquod opus otiositatis fugienda gratia sine veniali geri possit? Ita planè, ut delinere, filo globulos immittere, calamo pingere, & his similia.*